

Zandweg 17

Eva Hoeke bij Meulenhoff:

De stad, de kroeg en de man
Eerlijk zeggen
Zandweg 17

Met Marcel van Roosmalen:

Als het maar niet op ons lijkt

Eva Hoeke

Zandweg 17

Verhalen aan de keukentafel

MEULENHOF

De columns zijn eerder verschenen in *Volkskrant Magazine*.

ISBN 978-90-290-9995-0

ISBN 978-94-023-2334-4 (e-book)

ISBN 978-90-528-6705-2 (audio)

NUR 320

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: Suzan Schapendonk

Auteursfoto: © Marc de Groot

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2024 Eva Hoeke en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle rechten van derden te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen contact opnemen met Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Lucie, Leah & Frida

Inhoud

IJmuiden	11
Columns aan de keukentafel	13
Pesten	15
Opa Ben	17
Dood	19
Linda	21
Stuk dier	23
Boek	25
Ontspannen	27
Ziektes en zeertes	29
De glazenwasser	31
Nieuw bed	33
Sinterklaas	35
Velp	37
Spekkoper	39
Een stunt	41
Uit	43
Wormen	45
Lockdown	47
Kinderhumor	49
Man op tv	51
Stephania	53
Logeerpartij	55
Naar school	57
Vijf vriendinnen	59
Deinen	61
Mannen	63
Kom maar kind	65
Frida	67

Een list	69
Kraamcadeau	71
Buurvrouw Adrie	73
Hollandse zomer	75
De gebraden haan	77
Leger der onzichtbaren	79
Stilstand	81
De foto	83
Logeren	85
6 november	87
Talkshowoorlog	89
Rugpijn	93
Fabian	95
Agressie	97
Sporten	99
Corona	101
Tulpenoffensief	103
De stem	105
Gelul	107
Grensgeval	109
Vergeeld geluk	111
Requiem voor een junk	113
Schemering	115
Opgefluft	117
Negen maanden	119
Oekraïne	121
Een onverwacht genoeg	123
La Curiosa	125
Weg van huis	127
Spoed	129
Fluoride	131
Turnles	133
Valencia	135
De cursist	137
De vaatwasser	139

Erkenning	141
Elektriciteit	143
Slappe hap	145
All-inclusive	147
Kasteel Doorwerth	149
Rennen	151
Iezegrim	153
Choreografie	155
Gaan laten	157
Klein-Amerika	159
Lichtjes	161
Gaan	163
Vergeeten vrienden	165
Kerktoeren	167
Acteren	169
Lelijk	171
Gunnen	173
Bediend	175
Nieuwe auto	177
Ûien	179
Paula	181
De botsing	183
Een knappe pan	185
Mijn kleine Medusa	187
Huis	189
De verteltas	191
Lenteschoonmaak	193
Varkens, dingen	195
Aardige mensen	197
Een man	199
Modern	201
De Zaanbrug	203
Afgang	205
Rhodos	207
Verkocht	209

Croissant	211
Vakantie	213
Rotterdam	215
Anoniem	217
Fietsongeluk	219
Derde gaatje	221
Riemen vast	223
Snoepseizoen	225
Poep	227
Opruimen	229
Loonroof	231
Mevrouw Meijer	233
Regenboog	235
Sinterklaasjournaal	237
Eén gek	239

IJmuiden

Code oranje, in ons energielabel-D-huis betekent dat code rood, dus daar gingen we, om zes uur 's avonds, alsnog die hete auto in, naar zee, op zoek naar een zucht verlichting, een ontsnapping uit de hittebel. We werden beloofd: een half uur later was de temperatuur vijf graden gezakt, verdampt, weggewaaid, geen idee hoe het kwam, maar het was zo. 'Zie je wel,' zei de man naast me.

IJmuiden bleek van iedereen.

Een volksstrand, ongepolijst en ongecompliceerd, met luidruchtige families op kleden, koelboxen vol drank en ijsjes, kinderen en honden die rondscharrelden tussen duin en trampolines en mannen met brede, vlezige nekken die moppen taptten en sterke verhalen vertelden op het terras voor hun strandhuisjes. Ik dacht aan Diego Maradona, ik dacht aan André Hazes, later hoorden we dat een van hen de voorzitter van de vereniging was. Meteen na de zomer werden de huisjes afgebroken en werd het strand teruggegeven aan de natuur, maar nu waren zij hier de baas, hun strandhuisjes een verlengstuk van hun huizen elders, want er waren er die de hele zomer bleven, eindelijk bakken, bil aan bil met je buurman.

In de verte: Bloemendaal.

Een week eerder had ik daar nog een afspraak gehad in een strandtent die je nauwelijks meer een strandtent kon noemen, zo mooi had ik het niet eerder gezien, met champagne en beachbedden (*first come first serve*) en een clubavond met de potsierlijke naam Favela. Tussen hier en daar lag nog geen tien kilometer, maar het enige wat de twee stranden verbond was zand, of het moest het wonderlijke gegeven zijn dat rijk graag speelt dat ze arm is, en andersom. 'Kijk mama,' zei de dochter (3) terwijl ze vanaf de nek van haar vader naar haar schaduw zwaaide. 'Zwaaiduw.'

Aan het eind werd het stiller, we bestelden bier en limonade en schopten de schoenen uit.

De zomervakantie was bijna ten einde.

Van tevoren had ik me schrap gezet, maar de zes weken hadden zich als vanzelf gevuld, moeiteloos en vrolijk, al kon ik amper naver-tellen waarmee. Een fietstocht hier, een speeltuin daar, en o ja, verdomd, we hadden ook nog een weekje gehuizenruild met mijn tante in Bergen. Het had er elke dag geregend, en nu, uitgerekend nu de scholen weer bijna begonnen, vielen de mussen van het dak. In deze laatste dagen bliezen we het bad op in de tuin, wanneer hun vader Caligulaatje speelde met de meisjes klonk hun gegil tot ver voorbij de poort. Nog even en de oudste ging naar groep twee, het lukte me niet haar gemoed te peilen. Voor de zekerheid had ik een nieuwe broodtrommel gekocht, de handeling leek mij meer voldoening te geven dan haar.

De avond viel en kwam met een verrassing, het blauwe licht maakte ons tien jaar jonger. Er schoven vrienden aan, stadsmensen die het was gelukt een van de strandhuisjes te bemachtigen, van de prijs sloegen we steil achterover. Nog even en het eigen volk zou het hier niet langer kunnen betalen, ze zouden moeten opschuiven, inschikken, opbokken, net zolang tot ze in de Noordzee lagen. Hun oudste dochter kreeg geld voor een ijsje, een oefening in assertiviteit, maar toen ik even later naar de wc ging zag ik ze staan, hun dochters met die van ons, met z'n allen, dralend voor de kassa, blote voeten op een zanderig Perzisch kleed. 'Er dringen steeds mensen voor, want ze zien ons niet,' zei de dochter.

Toen ik had afgerekend kreeg ik een zoute kus.

'Het personeel is hier toch al niet het vlotste,' zei een man achter me.

Zijn vrouw: 'Nee, en daar maken ze zich ook helemaal niet druk om.'

Voorlopig.

Columns aan de keukentafel

Ik liep door de supermarkt, laadde mijn kar vol koffie en koek, twijfelde tussen druiven en blauwe bessen, dacht aan wat komen ging, herinnerde mezelf aan de kadetten, had een binnenpretje en dacht: zo voelt dat dus, als dingen op hun plek vallen.

Ergens in juli was de onrust begonnen.

Hup, je hebt maar één leven, doe iets, dat gevoel.

Mijn vriendin lost dat op door om de zoveel jaar te verhuizen, maar daar ben ik te schijterig voor en bovendien is de woningmarkt nog altijd niet ingestort, zag ik toen ik voor de zekerheid op Funda keek. Wel had ik een week eerder ineens een derde gaatje in mijn oor laten schieten, een veeg teken als je 41 bent. Ik was er speciaal voor naar de juwelier gegaan. Vroeger fietste je na schooltijd naar de markt waar een standwerker met zwarte randen onder zijn nagels zonder verdere omhaal een gaatje door je oor knalde, hiero, 10 gulden lieverd, maar nu kreeg ik de keuze uit honderden knopies en een flesje met kamille-extract voor de nazorg. Dat het zweet me niettemin op de neus stond zei me genoeg.

Doe iets mens, voor je vastroest!

Maar wat?

De eerste helft van mijn leven zat erop, de vraag drong zich op of ik zo zoetjesaan was geworden wie ik wilde worden. Ik had nooit echt gekozen, niet zoals anderen dat deden, de dingen waren gegaan zoals ze waren gegaan, kon je dan zeggen dat je je beste leven leefde? Deed ik wat ik wilde doen? En moest dat überhaupt, was werk ook niet vaak gewoon werk? Of werd het tijd om stappen te maken, stempels te drukken?

Grote vragen.

Ik belde Guusje, mijn agent. Dat klinkt chiquer dan het is. Ze komt *uut* Emmen en heeft rood haar, prozaïscher vind je ze niet in

de schrijverswereld, daarom doet ze goede zaken. Een maand eerder hadden we ons hangend boven een fles wijn bitter beklaagd, zalig was het, lekker schelden op corona en de dikbetaalde boven ons gestelden, en daarna ook maar meteen een poosje op onze mannen, want zulke dingen gaan in één drukte door. Toen we uitgemopperd waren lag er een plan. In het kort: een cursus columns schrijven, bij mij thuis, aan de keukentafel. Kadetje kaas erbij, katten aaien en dan een dag lang praten en denken over taal, *simple comme bonjour*.

‘Ik hoop dat er iemand komt,’ zei ik, de eeuwige aarzelaar.

Nou, ze kwamen.

Uit Limburg, uit Delft, uit Groningen, god weet waar ze vandaan kwamen maar ze kwamen, ze kómen, en dus trek ik tegenwoordig met een grote kar door de supermarkt, slepen Marcel en ik ’s ochtends de keukentafel naar de woonkamer, zet ik bloemen neer en mag er daarna geen gezinslid meer beneden naar de wc, en van de koek moeten ze ook afblijven. Die kop van Marcel, wanneer hij halverwege de cursus de huiskamer binnenkomt voor een kop koffie en mij daar ziet zitten, aan het hoofd van onze houten tafel, de mond vol over fouten en valkuilen, trucs en troeven, als een kip op haar eieren, innig tevreden, niet alleen met mijn klasje maar ook met mezelf, omdat ik voor het eerst in mijn leven niet heb afgewacht, maar iets heb gedáán. Zo zag hij me niet eerder, zegt hij als iedereen is vertrokken en de tafel weer op zijn plek staat, en ik, ik zeg het hem voorzichtig na.

Pesten

We kwamen net aangefietst, ik neuriënd, die van 3 achterop, toen ik zag hoe vlak bij ons huis een kluwen jongens van 10, 11, hooguit 12 jaar, met zijn allen tegen een jochie aan stond te duwen. Het zag er eigenaardig uit, een en al rugzakken en opgeschoren zijkanten, en terwijl ik een snelle afweging maakte zag ik hoe een van de belagers erbij stond met een bezweet, huilerig hoofd, zijn stuntstep tussen zijn knieën geklemd.

‘Hee!’ riep ik.

De jongens keken op, het tumult verstomde, wat overbleef was een handvol onschuldige schoolkinderen. ‘Is dit echt?’ vroeg ik voor de zekerheid, want het zou niet de eerste keer zijn dat ik een onnozele stoeipartij aanzag voor een gevecht – ik heb twee dochters, ik spreek de taal van jongens niet. Een van de knapen keek me gejaagd aan en zei: ‘Dit is echt.’ Ik voelde hoe een hete woede in me opgloeide. ‘Nou, laat hem los dan! Zijn jullie besodemieterd, met zijn allen tegen één iemand.’

‘Maar hij pest mij altijd!’ klonk een piepstem. Het was de jongen met de step en het huilgezicht. ‘Zij hielpen me juist.’ De groep knikte instemmend, er ging geen enkele dreiging van hen uit. De pestkop glipte ondertussen langs me, gebukt, betrapt, door het steegje richting de flatgebouwen aan het water. ‘Wegwezen, jij,’ riep ik hem na. ‘En als ik nog één keer iets zie bel ik de politie én je moeder.’

Daarna, mompelend: ‘Rotjoch.’

Nee, chic was het allemaal niet, hoe ik daar met een fiets tussen mijn benen stond te schelden tegen een kind, terwijl ik werd aangegaapt door nóg zes paar kinderogen. Ik was nooit gepest en had nooit gepest, maar ik had ook nooit iemand geholpen, en sinds ik zelf moeder was geworden wreekte zich dat. Alleen al van de gedachte dat mijn dochters vernederd zouden worden terwijl de rest

erbij stond te kijken werd ik onrustig. ‘Hij pest me al vanaf de derde klas,’ zei het jongetje ondertussen, alsof hij de werkelijkheid accepteerde als een vaststaand gegeven. ‘Hij staat me bijna elke dag op te wachten. En zijn moeder is me ook al eens achterna gekomen. Ze haten me gewoon.’

‘Weten je ouders hiervan?’ vroeg ik.

Even later liepen we samen de sobere straat van zijn moeder in. Veel steen en weinig groen, op een paar verwilderde voortuinen na. Ik kende de buurt, het waren de straten achter de onze, uit een van de huizen was een week eerder een vogelspin ontsnapt, het nieuws had de krant gehaald. Toen zijn moeder opendeed en het joch zich snikkend aan haar vastgreep, wist zij genoeg. ‘Ik ga school maar weer bellen,’ zuchtte ze. ‘Al zal dat weinig helpen. Ik heb altijd gezegd dat hij het met woorden moet oplossen, maar inmiddels vind ik het ook goed als hij volgende keer gewoon van zich afslaat.’ In de gang zat de jongen ondertussen op de trap met zijn hond te knuffelen, ik zag hem nog niet een-twee-drie zijn vuisten gebruiken. ‘Dank voor het meelopen,’ zei zijn moeder.

Ik was het voorval alweer bijna vergeten toen een paar dagen later ineens een jongen voor mijn neus stond in wie ik een van de medestanders herkende. ‘Mevrouw,’ vroeg hij. ‘Weet u nog van die vechtpartij een paar dagen geleden?’ Ik liet mijn tuinslang zakken. ‘Ja?’ De jongen begon te glunderen. ‘Nou, ze hebben gister weer gevochten, maar dit keer heeft onze vriend hém een klap op zijn gezicht gegeven.’

Feest is het woord niet, maar ik kon me de stemming in een huis even verderop levendig voorstellen.

Opa Ben

Het is woensdag, zoals altijd werk ik vanuit mijn moeders huis, in het naaikamertje op de eerste verdieping. Koffiekan, boterham, zinnen tikken, werk uitstellen, af en toe naar beneden voor een stuk speculaas. Daar een vertrouwd decor: leesbril, kruiswoordpuzzel, bloemen op tafel. Mijn moeder (68) die vertelt over een kennis die toch géén corona had, haar man Ben (66) die het fietsje heeft gerepareerd van onze dochter (5). Niks aan de hand. Tot ik om kwart voor vijf mijn laptop dichtsla en mijn moeder hoor onderaan de trap. 'Eva, kom gauw!'

Ze klinkt raar.

Mijn moeder klinkt nooit raar.

'Wat is er?' vraag ik nog.

Geen antwoord.

Even later zie ik waarom. Opa Ben zit in zijn leesstoel, boek op schoot, blauwe gloed, een lichte glinstering onder zijn neus. Mama er naast, arm om hem heen, haar vingers op zijn pols. Dan, met een stem die het midden houdt tussen paniek en aanvaarding: 'Hij is dood.'

Ik: 'Niet. Ik ga 112 bellen.' Mama weet de code van haar telefoon niet meer.

Struikelend hol ik naar boven, struikelend kom ik weer terug, tien seconden later helpt een mevrouw ons door de procedure heen. 'Meneer op de grond leggen, handen op elkaar zetten, op de borst en nu duwen, vijf centimeter naar binnen, één twee drie vier, ik tel met u mee, mevrouw.'

Ik begin, bij de eerste duw komt er een geluid uit zijn keel. Binnen een minuut ben ik buiten adem. Mama nu, ik kijk haar aan: red je dat? Nou en of, ik zie haar gaan, één twee drie vier, een vrouw die haar tweede man wil redden. Vanuit de telefoon op speakerstand: 'Sneller, mevrouw. Sneller.'

Ik neem het weer over. Ineens: kleur in zijn gezicht, stromend bloed, zijn huid die warm wordt. Opent hij daar nu heel even zijn ogen? ‘Zag je dat?’ roep ik. ‘Hij is er nog!’ Ik wil schreeuwen, gillen, hem door elkaar rammelen desnoods maar ik beheers me, voor haar, voor wie drama zo wezensvreemd is. Zij weer, ik weer, zij weer, ik weer, in de verte een ambulance, één twee drie vier, kóm op opa Ben, ze zijn er bijna, volhouden nu.

Even later stormen twaalf man het huis binnen. Gele pakken, een bekend gezicht, maar waarvan? Tafel aan de kant, bemodderde schoenen op het tapijt, kijkt u maar even niet mevrouw. Ik kijk toch. Het akeelige geluid van een opladend elektrisch apparaat. Daarna: báf, de eerste opdoffer op een in allerijl ontblote borstkas. Mama, tegen iemand: ‘Vanmorgen zei Ben nog: “Ik ben vandaag precies 38 jaar arts.”’

Daarna: ‘Ik hoorde ineens een soort snurk.’

Ik reken. Hoelang na die snurk waren de hulpverleners er geweest? Drie minuten? Zes? Acht? Hoelang kan een mens zonder hartslag? Of ben je dan al dood? Nee, want hij was warm geworden tijdens het reanimeren, en doden worden niet warm. Opeens staat het bekende gezicht voor mijn neus. Brandweerman én vader van een klasgenoot van de dochter, ach ja natuurlijk. Hij, zachtjes: ‘Sterkte.’

Mijn moeder: ‘Vanmorgen zei Ben nog: “Ik ben vandaag precies 38 jaar arts.”’

Even later is er goed nieuws: opa Ben heeft een hartslag. Een lichte, maar hij is er. Met piepende banden vertrekken ze naar het ziekenhuis, mijn moeder erachteraan in een tweede ambulance en ik dáár weer achteraan, kutcorona. In de auto ruik ik mezelf.

Ik ben er bijna.

Nog 500 meter, 100 kilometer per uur, meteen naar de eerste hulp.

Mijn telefoon gaat.

En terwijl ik koortsig naar mijn tas grijp, één hand aan het stuur, lettend op mijn weghelft, een groep ganzen in trefzekere v-formatie aan de horizon, weet ik dat dit het is, het beslissende telefoontje, erop of eronder.

‘Hoi Vaatje,’ klinkt mijn moeders stem. ‘Het is gebeurd.’

Dood

Opa Ben (66) was gecremeerd, Steely Dan had geklonken, de bloemen waren verdord en wat overbleef waren wij, de moeder (68) en haar dochter (41), somber en moe, somber en moe. ‘Doe je voorzichtig?’ had ze gezegd terwijl ik plankgas naar het ziekenhuis was gereden. ‘Er is nu toch geen haast meer.’

Daarna was de week gegaan zoals die weken altijd gaan.

Een kist, bloemen, iemand die een pan soep brengt.

Denken aan toen, praten over vroeger.

Weer dat gelul over hoe mooi iemand erbij ligt. Weet je wat mooi is, dacht ik terwijl ik naast de kist zat en twijfelde of ik zijn handen zou aanraken, weet je wat mooi is, opa Ben die een toren bouwt met mijn kinderen, opa Ben die in zijn stoel Houellebecq zit te lezen, voor mijn part opa Ben die zit te miezemauzen of het wel of niet gaat regenen. Alles beter dan dit, de aanblik van verkleurende nagels en een vrouw die wezenloos op een boterham zit te kauwen omdat ze voor de tweede keer weduwe is geworden.

Weer die lange, lange weg naar de dag van de uitvaart. Muziek uitzoeken, speech schrijven, bezoek ontvangen in coronashifts. Als ik mezelf het verhaal over de reanimatie niet hoorde vertellen dan hoorde ik het mijn moeder wel doen, die snurk, die aardige vrouw van 112 die ons erdoorheen hielp, weer dat onvermijdelijke eind, ik kon het niet meer horen en er geen genoeg van krijgen tegelijkertijd. Bij het kaarten schrijven zag ik het verschil niet tussen mijn handschrift en dat van mijn moeder.

Een man bezorgde bloemen, met een empathische blik reikte hij ze uit. Tijdens het schuin afsnijden van de stelen dacht ik voor de duizendste keer aan die ene woensdagmiddag – hoelang had het geduurd, hoelang voordat de ambulance kwam, hoelang kan een hart

zonder kloppen? Toen ik klaar was met de stelen had ik een lagere vaas nodig.

Vreemde dingen. Een knipperende lamp, gekraak op de overloop. Poes Olga die ineens bij me kwam liggen, doet ze nooit. 'Jawel, dat deed ze vorig jaar ook, weet je nog?' zei Marcel. Ik keek hem aan. 'Na het overlijden van Carlijn.'

Mededogen in de winkel, mededogen op het schoolplein, de bonus van wonen in een dorp. Van de juf hoorden we dat de dochter (5) tien minuten lang het woord had genomen in de kring, zeer ongebruikelijk. Juf, niet zonder humor: 'Ze heeft het nu wel verwerkt, denk ik.'

Toen, de uitvaart.

Vijftig man maar corona, dus geen koffie, geen omhelzingen. Wat wel: mijn moeder achter een kathedraal, ontroerend, en Marcel die de zaal aan het lachen kreeg door te vertellen over de keer dat hij en Ben naar de bouwmarkt gingen. Maar de foto's van Bens leven, als baby, als hippie, als man, als mens, wierpen me terug op mezelf, op de zinloosheid van het bestaan. Al die omwentelingen, al die moeite, allemaal weg. Daarna, ja hoor: Bachs *Wir setzen uns mit Tränen nieder*. Wieder.

's Avonds, in mijn eentje op de bank, dacht ik aan mijn laatste moment met Ben, in die ochtend bij de kist. Ik had hem toch aangeraakt, heel even, iets wat ik bij mijn eigen vader twintig jaar geleden niet had gedurfd. Ik kende het jaar dat voor ons lag, het zou gaan zoals alle eerdere keren, we zouden nog tien keer stilstaan en honderd keer huilen en alle eerste keren zonder opa Ben zouden we markeren, en ik wist ook dat het allengs beter zou gaan, lichter zou worden, omdat je huilt om wat in wezen liefde was, daar mocht ik op vertrouwen, ook deze keer.

Maar nu nog even niet.

Linda

‘Kijk,’ zei onze schoonmaakster Linda terwijl ze mijn werkkamer binnenliep en een A4’tje voor mijn neus hield. ‘Ze hebben aangifte tegen me gedaan.’

‘Wie?’ vroeg ik verstrooid, want ik had me niet voor niets teruggetrokken in dit stille hoekje van het huis.

Linda, ongeduldig: ‘Mijn buurman. Ik word verdacht van...’ Ze pakte het papier en las met een deftige stem: ‘Eenzijdige mishandeling.’

Ze wachtte mijn reactie verder niet af. Linda, met een vinger tegen haar voorhoofd: ‘Ze zijn knettergek daar. Koffie?’ Ze ging me voor naar de keuken, even later vermengde het brommen van de koffiemachine zich met het geruststellende gekeuvel van haar favoriete lokale radiozender.

Onze Linda is een portret. Ik mag dit zeggen, ze zegt het zelf ook.

Na het vertrek van onze vorige schoonmaakster, die ten onder ging aan haar eigen fanatisme, was ze me getipt op de Facebookpagina ‘Je bent een Wormerlander als’. Ze kon meteen aan de slag. Met de blonde vrouw die sindsdien elke donderdagochtend door de poort komt hebben we er een gratis wekelijks feuilleton bij. Een greep uit haar leven: 32 jaar in de zorg gezeten, een bloedmooie Turkse dochter uit een voorbij huwelijk, taalcoach voor nieuwkomers, fan van Zwarte Piet en klant bij de voedselbank maar zelf fanatiek zorgend voor een vaste kring kennissen, waaronder iemand van 104 jaar. Zelf is ze de 50 ook al voorbij maar op haar telefoon prijkt een foto van een Amerikaan die eruitziet als een Navy Seal en in gebrekkig Engels met haar communiceert, ik heb gezegd dat ze onder geen beding geld moet overmaken. Soms komt ze op tijd, soms komt ze helemaal niet, dat komt dan door de apneu die veel

van haar levensgeluk versjteert. Laatst heeft ze een nieuwe beugel gekregen, een soort slaapmasker, tegenwoordig heeft ze nog maar twee of drie apneus per uur.

Ik weet dit allemaal, omdat Linda kletsen beschouwt als secundaire arbeidsvoorwaarde. Ze kletst tijdens de koffie, ze kletst tijdens het schoonmaken, ze kletst wanneer ik columns probeer te schrijven en ze kletst wanneer ik in Zoom-meetings zit, laatst appte ze me midden in de nacht met tips voor een nieuwe wasmand. Vanuit mijn werkkamer hoorde ik eens hoe ze met de man op zolder een discussie aanging over het koningshuis, er kwamen verder geen argumenten aan te pas maar ze versloeg hem op standvastigheid.

En nu werd ze dus beschuldigd van eenzijdige mishandeling, door een buurman met wie ze een paar weken een akkefietje heeft gehad over geluidsoverlast. Er was geduwd, er was met ziektes gescholden en haar dochter had ook nog tegen een dichte deur geschopt, want zo is ze nu eenmaal, kom niet aan mijn moeder want dan kom je aan mij. ‘En nu gaat de buurman van de andere kant ook nog tegen me getuigen,’ zei Linda terwijl ze een cupje melk in haar koffie kieperde. ‘Ik ben meteen naar hem toe gelopen. Ik zeg: pas d’r op hoor, want je was er niet eens bij, vuile dundas die je me d’r bent. Als ik hoor dat jij voor hém gaat getuigen, ben je van mijn.’

Dundas, dacht ik in mezelf, schitterend woord. ‘Ik weet nu al dat ze straks een mooi verhaal gaan ophangen bij de politie,’ ging Linda door. ‘Slijmen, zielig doen. Bij dat soort mensen ligt het altijd aan een ander, terwijl ze zelf geen enkele waarden en normen hebben. Maar ze zullen er wel weer mee wegkomen. Gedraag je asociaal, dan word je hier in Nederland sociaal geholpen.’

Het is op dit moment nog onduidelijk of ze de gevangenis in moet.

Stuk dier

Schrijnende zaak op social media laatst.

Een vrouw had in haar shoarma, die middag gekocht bij de Ap-pie, een stukje vlees gevonden dat op een stukje diér leek. Een soort, tja, wat was het, het had nog het meest op een snuitje geleken, in het commentaar eronder dacht iemand aan een stuk darm.

Meteen reactie van Albert Heijn natuurlijk, duizendmaal excuses, dit was niet de bedoeling, heel onsmakelijk, ze gingen er direct mee aan de slag, nogmaals excuses.

Nou en terécht, dacht ik vanachter mijn computer, je zal maar een bord shoarma op schoot hebben, hele dag hard gewerkt, schoenen uit, tv aan, hè hè, en dat je dan in plaats van in een stuk vlees in een stuk diér hapt. Gadver!

Nu zijn zulke akelige ervaringen te voorkomen door geen vlees meer te eten, maar ik snap dat je de gemiddelde mens daarmee ruim overvraagt. Het zou helpen om je als vleesconsument te realiseren dat vlees inderdaad van vlees is gemaakt, maar dat valt niet mee, dat zie ik dagelijks aan mijn dochter van 5 – de botsing in haar hoofd die wordt veroorzaakt door het feit dat ze én van boterhamworst én van onze poezen Joseph en Olga houdt, is een tafereel dat door merg en been gaat, dat zal voor sommige volwassenen niet anders zijn. Nu Dierendag voor de deur staat is een lesje bewustwording daarom wellicht op zijn plaats, zodat u weer even helemaal helder heeft hoe het stukken vlees vergaat die niet Snuffie of Fikkie heten. Komt-ie.

Zondag, op 4 oktober, zullen in Nederland 500.000 dieren worden gegeten, en in totaal 1,7 miljoen dieren worden geslacht. Dat zijn bijvoorbeeld kippen die nooit ouder zijn geworden dan zeven weken, en varkens die niet ouder zijn geworden dan zeven maanden. Zouden we morgen allemaal ons stukje vlees laten staan, dan zouden we dus 500.000 dieren redden.

Nog meer *fun facts*: ook op Dierendag zal van duizenden biggetjes de krulstaart worden afgebrand, onverdoofd, om ze zo aan te passen voor een leven in een zeer kleine ruimte. Zondag zullen nog eens duizenden kalfjes direct na de geboorte bij hun moeder worden weggehaald zodat u melk in uw koffie kunt drinken. Zondag zullen ook nog eens duizenden varkens door medewerkers het slachthuis in worden getrapt om daarna gillend en krijsend in kokend water te worden ondergedompeld, minutenlang. Moet je maar eens filmpjes van opzoeken, geluid aan, je weet niet wat je hoort, en terwijl dat gebeurt zullen honderdduizend pasgeboren haantjes in de hakselaar verdwijnen en bakken vol nertsen preventief worden geruimd, net zoals er zondag veel te veel dieren na veertig seconden in hun eigen bloed zullen stikken omdat de halalslacht niet helemaal lekker liep, een beetje zoals kippen spartelend en met half doorgesneden nekken aan haken zullen hangen omdat het mes scheef zat, dat heb je soms met machines. Denken we allemaal niet aan, want we weten amper dat vlees van dieren is gemaakt.

Weet u wie dit wél allemaal weet?

Albert Heijn, de grote marktleider!

Niettemin zijn de kippen die zij verkopen het slechtst af van alle supermarktkippen, dieren die onder het niveau van het Beter Leven Keurmerk leven, met minder dan geen sterren dus, kippen die met zijn zestienen op één vierkante meter leven en nooit daglicht zien, om vervolgens gorgelend aan hun einde te komen, hoe hard organisaties als Wakker Dier ook op de deur bonzen.

Laat ze daar goddomme sorry voor zeggen.